

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Житомирський державний університет імені Івана Франка

кафедра філософії

кафедра естетики, етики та образотворчого мистецтва

Національний педагогічний університет

імені М.П. Драгоманова (м. Київ)

кафедра філософської антропології

Національний університет водного господарства та

природокористування (м. Рівне)

кафедра філософії

*АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА НАУКИ
У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Житомирський державний університет імені Івана Франка
кафедра філософії
кафедра естетики, етики та образотворчого мистецтва
Національний педагогічний університет
імені М.П. Драгоманова (м. Київ)
кафедра філософської антропології
Національний університет водного господарства та
природокористування (м. Рівне)
кафедра філософії

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ ФІЛОСОФІЇ ТА
НАУКИ
У ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ**

Збірник наукових праць

*(За матеріалами IV Всеукраїнської науково-
теоретичної конференції молодих науковців від
20 грудня 2012 року)*

Житомир
Видавництво ЖДУ імені Івана Франка
2013

УДК 101.1+168.5
ББК 87.1
А43

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка, протокол № 6 від 25 січня 2013 року

Редакційна колегія:

*Саух П. Ю., доктор філософських наук, професор (керівник);
Поліщук О.П., доктор філософських наук, професор;
Стародубець В. О., кандидат філософських наук, доцент;
Слюсар В.М., кандидат філософських наук, доцент.*

Рецензенти:

*Богачевська І.В., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі;
Герасимчук А. А. доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії Житомирського державного університету імені Івана Франка;
Пішль О. С., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії Житомирського національного агроекологічного університету.*

А 43 Актуальні проблеми сучасної філософії та науки у глобалізованому світі: зб. наукових праць / за заг. ред. проф. П. Ю. Сауха – Житомир: Видавничий центр ЖДУ імені Івана Франка, 2013. – 206 с.

У збірнику наукових праць розглядаються основні аспекти становлення людської думки, співвідношення сучасної філософії та науки, особливості розвитку природничих і гуманітарних дисциплін у контексті становлення науки Посмодерну. З'ясовуються форми та механізми проявів толерантності у сферах політичної, соціальної, культурної, релігійної, етнічної, національної буттєвості людини.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

Надруковано з оригінал-макетів авторів

Підписано до друку 11.04.13. Формат 60*90/16. Папір офсетний.

Гарнітура Georgia. Друк різкографічний.

Ум. друк арк. 11.6 Обл. вид. арк. 9.8. Наклад 100. Зам. 67.

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка

м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40

Свідцтво про державну реєстрацію:

Серія ЖТ № 10 від 07.12.04р.

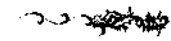
Електронна пошта (E-mail): info@znu.edu.ua, znu@znu.edu.ua

© Колектив авторів, 2013

ЗМІСТ

Передмова	3
Петро Саух	4-8
Микола Козловець	8-14
Світлана Крилова	14-17
Олег Поліщук, Олена Поліщук, Світлана Сахневич	17-20
Ірина Вітюк	20-23
Людмила Горохова	23-26
Людмила Єршова	26-28
Алла Залужна	28-30
Наталія Ковтун	30-32
Юрій Ковтун	32-35
Тетяна Крайнікова	35-37
Анатолій Маслов	37-40
Максим Мельничук	40-42
Олександр Найдьонов	42-44
Валентин Перехейда	44-46
Людмила Погоріла	46-49
Оксана Ременець	49-51
Інна Савицька	51-53
Оксана Сарнавська	53-55
Олена Свінцицька	55-58
Алла Сингаївська	58-60
Вадим Слюсар	61-63
Володимир Стародубець	63-65
Лариса Стасюк	65-67
Оксана Чаплінська	67-68
Людмила Шкіль	69-70
Альона Редько	70-73
Катерина Качур	73-75
Юлія Брило	75-77
Дар'я Вольницька, Олена Поліщук	77-80
Дарія Герасимова	80-82
Ніна Герасимова	82-84
Едуард Гнатюк	84-86
Ірина Горбова	86-88
Олена Григоренко	88-90
Олена Данилюк	90-92
Оксана Дудар	92-95
Анна Євтушенко	95-97

Юлія Ільченко	98-99
Надія Капець	99-103
Наталя Кляквіська, Олена Полицук	103-105
Андрій Кобетяк	105-109
Вікторія Ковальчук, Володимир Стародубець	109-111
Юлія Кохан	111-114
Яніна Кучін	114-116
Галина Мазур	116-117
Анастасія Маленька	118-120
Людмила Маловицька, Марина Сорока, Юлія Черначук	120-122
Людмила Маловицька, Вероніка Шилюк, Лілія Воронюк	123-126
Людмила Маловицька, Юлія Слосаренко, Ярослав Бондарчук	126-129
Надія Машковська	129-131
Ольга Іванівна Мельник	131-134
Ольга Миколаївна Мельник	134-136
Марина Михайлова	136-138
Євген Мойсеєнко	138-142
Олена Мороз	142-144
Валерія Муляр	144-145
Альбіна Недашківська	145-150
Марія Ожгібесова	150-153
Інна Петренчук	153-155
Дмитро Петровський	155-156
Олександра Саюк	157-158
Світлана Світельська-Дірко	158-161
Едуард Сердюк	161-163
Карен Сімонян	164-166
Марія Сущук	166-168
Ольга Соснова	168-172
Марія Стецька	172-176
Оксана Суліменко	176-179
Інна Харитюк	179-181
Тетяна Хоменко	181-183
Лілія Чеснокова	183-185
Олена Шшикіна	186-187
Катерина Юценко	187-189
Костянтин Яценко	190-192
Довідка про авторів	193-198
Зміст	199

2. Білецький О. В. Проблема влади в сучасній Україні:
siac.com.ua/doc/doc0028.doc

3. Сайфуліна Ю. Ф. Тенденції сучасного правового розвитку
в умовах світових трансформацій:
http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ms/2011_1_2/201.pdf

Інна Харитюк

Естетична інформація як музичний феномен

Бурхливий розвиток науки, техніки, інформаційних технологій на теперішній час дав поштовх до змін системи цінностей і світоглядних орієнтирів сучасного суспільства. Естетична інформація нині стає явищем, що має масовий характер використання у різних практиках людини і тому зростаючу значущість чи соціокультурну затребуваність, але існує у затіненій формі проявлення – як необхідний компонент рекламного подання, публічного образу відомої людини, творів масової культури, дизайнерських розробок, подань засобів масової комунікації і т.п. У таких умовах осмислення феномена естетичної інформації, як важливого елемента різних форм діяльності сучасної людини, є актуальним, якщо враховувати ступінь розповсюдження і глибину проникнення естетичного моменту в різні аспекти буття сучасної цивілізованої людини та спільноти у часи інформаційного суспільства.

Досліджуючи естетичну інформацію як музичний феномен для нас мають значущість роботи французького естетика і музикознавця А. Моля, німецького естетика та семіотика М. Бензе, який запропонував, власне, до наукового ужитку поняття естетичної інформації, якими естетична інформація розглядалася як предмет спеціального наукового дослідження. Також будемо спиратися на напрацювання білоруського дослідника Л. Салямона, яким вжито поняття "емоційно-естетична інформація", радянського науковця У. Рижінашвілі, який звертався до аналізу естетичної інформації у семіотичному аспекті. Будемо спиратися й на напрацювання американського дослідника Р. Арікейма, котрим здійснено ґрунтовний аналіз візуальної форми естетичної інформації, носієм якої виступає особистість. Мають значущість і його напрацювання щодо значення візуалізації у житті сучасної людини.

У сучасному науковому ужитку, який так чи інакше стосується проблем естетичної інформації, чи не найбільш цитованим є таке положення А. Моля: "... для заданої сукупності

повідомлень існують дві точки зору на повідомлення, що відповідають двом типам інформації:

– семантична точка зору, відповідно до якої в повідомленні виділяється логічна інформація, пов'язана зі структурою, що піддається точному формулюванню, перекладу, що викликає певні дії;

– естетична точка зору, згідно з якою виділяється непереказна інформація, що викликає певні стани... [3, с.200].

Варто нагадати, що теоретико-інформативна естетика (М. Бензе, Г. Франк, А. Моль) поділяє інформацію на два типи: семантичну і естетичну. Семантична (наприклад, наукова) інформація акцентує на передачі смислу, досвіду фактів, а естетична – на передачі оцінок, досвіду відношень. Естетична інформація відрізняється від семантичної нестандартністю коду (наприклад, художня думка в театрі передається декількома дублюючими один одного системами), принциповою оригінальністю [1]. На думку М. Бензе, знаки художньої мови передають сенс, але позбавлені предметного значення, тобто несуть марну інформацію, не співвіднесену з практичною метою. Отже, ним визнається, що мистецтво ніби позбавлене зовнішньої мети у грі продуктивної уяви. Але ж естетична інформація має не тільки смисл, але і предметне значення – художню цінність як значимість для людства.

Але звернемо увагу, на прикладі звернення до музичної естетичної інформації, ось на такий момент: її суто духовний аспект. "Сприйняття музики базується на активному пробудженні у слухача його емоцій, його думок, його світорозуміння. Вона будить у ньому асоціації, почерпнуті із його особистого життя, всю низку чуттів, переживань, перенесених ним раніше. Світ слухача входить важливою складовою у світ, що створюється композитором", – наголошує російський музикознавець М. Смирнов [4, с.8]. Він навіть виголошує, як багато інших фахівців у галузі музикознавства, про "емоційний світ музики". Але важко дати відповідь на запитання, чому тоді тільки певні музичні твори бувають затребуваними багатьма поколіннями людей, а тим більше тими, хто живе у іншому культурному колі, ніж автор цього твору. Тобто, не будь-який музичний твір як носій "емоційного світу" має універсальний характер для людського життя. На наш погляд, музична естетична інформація має розглядатися саме із врахуванням її універсально-ціннісного значення для людини – як те, що привносить гармонію у людське світовідчуття,

націлюючи на добро, красу та інші позитивні цінності для розвитку людства. Вона ніби виконує роль тонізуючого у позитивному сенсі "життєвого імпульсу" для слухача.

Тому такт, лад, ритм і т.п. є складовою семіотичної інформації музичного твору, що забезпечує його формотворчу художню виразність, але естетична інформація не завжди може бути у ньому наявна. Мабуть тому не має значення виконує твори Й. С. Баха Ванесса Мей чи симфонічний оркестр. А доля багатьох сучасних шлягерів схожа на життєвий цикл метелика через відсутність такого духовного начала.

Список використаних джерел та літератури:

1. Дацюк С. Коммуникативные стратегии [Електронний ресурс] / Сергей Дацюк // Культурные провокации: Сетевой журнал "XYZ" – 1999. – Режим доступа: http://xyz.org.ua/discussion/communicative_strategy.html.
2. Лотман Ю.М. Избранные статьи: В 3 т. Т.1 Статьи по семиотике и типологии культуры / Юрий Михайлович Лотман. – Таллин: Александра, 1992. – 479с.
3. Моль А. Теория информации и эстетическое восприятие / [пер. с франц. Б.А. Власюка, Ю.Ф. Кичатова и А.И. Теймана; под ред. Р.Х. Зарипова, В.В. Иванова]. – М.: Мир, 1966. – 352 с.
4. Смирнов М.А. Эмоциональный мир музыки / М.А. Смирнов. – М.: Музыка, 1990. – 320 с.